

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, 23. julija 1932.

Štev. 83.

Neuspeh komunističnega gospodarstva

Zmagoslavne vesti iz sovjetske Rusije so utihnile, zato pa se tem bolj množe vesti o zastoju petiletke, o propadanju železniceškega transporta in o silnem pomanjkanju živil in vseh neobhodno potrebnih življenjskih potrebščin. To pomanjkanje živila je že tako silno, da si sovjeti niso mogli pomagati drugače, ko da so zatrobili k umiku. In tako je izšel ukaz, s katerim se prepoveduje preveliko odzemanje pridelkov kmetom, z drugim ukazom so se znižali davki kmetu in tudi množina živil, ki jo mora oddati kmet državi, je znatno reducirana. Obenem pa se dovoljuje tako kolhozom, ko tudi samostojnim kmetom, tako osovraženim kulakom, da smejo na prostem trgu prodati ves odvešek svojih pridelkov, potem ko so državi oddali svoje znatno reducirane dobave. Kakor za časa Lenina, ko so morali sovjeti z uvedbo NEP-a (nove gospodarske politike) priznati neuspeh komunističnega gospodarstva, tako so morali tudi sedaj priznati sovjeti, da ni mogoč napredek gospodarstva, če kmet vidi, da se mu njegovo delo ne izplača, ko je vsled komunističnega diktata postal na lastni zemlji le kolon države. Seveda sovjeti, ne bi bili sovjeti, če ne bi tudi tega svojega največjega umika skušali zakriti z lepimi besedami, da gre le za pregrupacijo sil in da je samo nekoliko zmanjšan tempo socializacije zemlje, do čim ostane kolektivno gospodarstvo še naprej osnova vsega sovjetskega državnega življenja.

Toda vse te lepe fraze vendarle ne morejo prikriti dejanskega stanja, da je sovjetsko socialistično gospodarstvo zašlo v skoraj brezizhoden položaj. Da izvedejo sovjeti petletko, potrebujejo zdravo valuto, da morejo z njo plačevati stroje in pa tuje inženirje, brez katerih sovjeti sploh ne morejo ne zgraditi in ne pognati v obrat nove tovarne. Zdrave valute pa morejo zopet dobiti sovjeti le z izvozom kmetijskih pridelkov, lesa in rud. Kmetijskih pridelkov pa primanjkuje celo za domače potrebe, ker so kmeti manj posejali zemlje in jo tudi slabše obdelali, ker so se naveličali, da bi delali le za druge. Celo kolhozi, od katerih so si sovjeti tako mnogo obetali, so zastrajkali in kakor kulaki poskrili vse odvišno žito in ga odtegnili trgu. Ali na sovjetski ali na kapitalistični podlagi kmet ne dela, če ni gotov, da ostane dobiček od njegovega dela njemu in tako se je tudi v sovjetski Rusiji izkazalo, da brez zasebne lastnine ni prav nobenega gospodarskega napredka. Nič drugega ko priznanje zasebne lastnine pa je najnovejši sovjetski ukaz, da sme kmet odvešek svojih pridelkov prodati na prostem trgu. Kajti izkupiček ostane last kmetovalca in s tem je narejen začetek k socialni diferenciaciji, ker bodo naravno imeli tem več denarja kmetje, čim pridneje in uspešneje bodo obdelovali svoja polja in ker se bo na ta način nujno prišel kopičiti denar v rokah nekaterih, do čim bodo manj delavni ostali reveži, kakor so bili.

Polom z doktrinarnim sovjetskim načelom kolektiva pa je izvršen tudi na drugih poljih. V sovjetskih fabrikah že dolgo ne plačujejo več delavcev enako, temveč prav kakor v kapitalističnih obratih, tako je tudi v sovjetskih plačan delavec po kvaliteti in množini svojega dela. Nekeč tako hvaljena enakost vseh proletarcev je v produkciji čisto izbrisana. Sedaj pa se pripravlja sovjeti, da izgine ta enakost proletarcev tudi v šolah in povsod drugje. Ne bo več merodajno za sprejem v državno šolo samo politična kvalifikacija prostih, temveč odločilo bo zopet znanje. A tudi šole same se bodo čisto reformirale, da bodo dale ne samo dobre agitatorje, temveč predvsem dobro izvežbane ljudi.

Tako izgublja sovjetski socializem postojanko za postojanko in ostaja le še do

malikovalstva dvignjen državni socializem. Za vse velike obrate je ta na vse zadnje neobhodno potreben, a tudi ta državni socializem ne more doseči pravih uspehov, ker ga praveč tlačijo k tlom silno pretiran birokratizem in podedovani grehi od nekdanj zankirne ruske uprave. Ti stari grehi so krivi, da se niti eno povelje centrale ne izvrši v polnem obsegu, ti stari grehi slabe uprave so vzrok, postajajo vsi dragi traktorji in drugi stroji le staro železje, ker so postali vsled slabe postajajo vsi dragi traktorji in drugi stroji le staro železje, ker so postali vsled slabega ravnanja z njimi čisto neuporabni. Stanja železnice ne more transport zmagovali svojih nalog, potem je tudi tu kriva le skrajno slaba uprava, ki je ne more zboljšati noben ukaz in noben, še tako drakoničen ukrep sovjetske državne policije, je pač tako, da treba vedno dela generaciji, da se narod čisto oprosti starih napak. To resnico pa so sovjeti prezrli, ko so sanjali, da bodo nadkrilili celo Ameriko. V resnici ima Rusija, zlasti pa ogromna Sibirija tako velikanske naravne zaklade, da je v tem oziru še pred Ameriko. Ali kaj pomagajo vsi ti zakladi, če pa ni ljudi, ki bi jih znali dvigati.

Z delnim priznanjem zasebne lastnine

Za revizijo zakona o prisilni poravnavi izven konkurza

Važna konferenca v Zagrebu po inicijativi ministra trgovine in industrije

Na poziv g. ministra trgovine in industrije so se v sredo sestali v Zagrebu številni delegati gospodarskih organizacij iz področja zagrebske, osiješke, ljubljanske in splitske trgovske zbornice, da razpravljajo o noveliranju zakona o prisilni poravnavi izven konkurza.

Konferenci je predsedoval odposlanec ministra g. načelnik Krpan Stjepan, ki je po pozdravu navzočih zborovalcev obrazložil stališče svojega ministrstva. Izjavil je, da je ministrstvo pripravljeno predlagati g. ministru pravde potrebne spremembe v zakonu, v kolikor so upravičene in v kolikor so v skladu s sedanjim gospodarskim stanjem v državi. Pri tem je naglasil načelno stališče ministrstva, da zakona sedaj ne kaže ukiniti, ker bi ukinjenje le otežilo trenutno gospodarske prilike v državi, pač pa da bi se izpremenile oziroma poostrele one določbe zakona, ki jih brezvestni dolžniki izigravajo in zlorabljajo.

V obširnem referatu je obrazložil in utemeljil predloge za spremembo zakona predsednik Jugoslavskega društva za zaščito upnikov v Zagrebu, veletrgovec g. Hugo Wollner. Svoj referat je podal v soglasju s stališčem Društva industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani, ki ga je na konferenci zastopal predsednik tega društva industrijelec g. Stane Vidmar. Gosp. Vidmar je zastopal tudi ljubljansko Zbornico TOI.

Oba sta zahtevala, da se v vsaki prisilni poravnavi obligatorno uvede proti dolžniku kazensko postopanje, dalje, da se v zakon sprejme določilo, ki bo upnikom omogočilo izvršiti prisilno likvidacijo dolžnikovega imetja, kadar ne bo mogel nuditi zadostnega poročila za izpolnjevanje obveznosti zaprosene poravnave, dalje da se povišajo minimalne poravnalne kvote, da se skrajšajo plačilni roki, da se zahteva enakost kvalificirane večine za obe minimalni kvoti (dosedaj velja za 40%-no kvoto tričetrtinska večina, za 50%-no ali višjo kvoto pa le dvetretjinska večina), dalje da se dolžniku za časa trajanja postopanja v prisilni poravnavi načelno odvzame uprava njegove imovine, da se poostre določila o vodstvu trgovinskih knjig, dalje da se stečajnemu dolžniku zabrani odsvojitev imovine od dneva, ko je bil pri sodišču oddan predlog za otvoritev stečaja do otvoritve same in da se za ta čas uvede sekvstracija in da se v zakon o prisilni poravnavi izven konkurza sprej-

si hočejo sedaj sovjeti pomagati in z vzbuditeljno pohlepa po dobičku pridobiti kmetovalca za intenzivnejše delo. Nobenega dvoma ni, da je v tem priznanju mogoča rešitev, toda le pod pogojem, da je to priznanje odkritosrčno. Priznanje zasebne lastnine mora biti brezpogojno in popolno, da bo kmetovalec res lahko prepričan, da se mu bo njegovo delo vedno tudi izplačalo. Če pa sovjeti zasebno lastnino brezpogojno priznajo, potem je komunizem žrtvoval svojo glavno točko, potem je dejansko prenehal obstojati. Tedaj pa nastane vprašanje: Ali je bilo treba toliko krvi, toliko trpljenja zaradi idej, ki jih danes niti komunisti ne morejo več zagovarjati. Zakaj pa je bil sploh ves komunističen eksperiment, če se končuje s priznanjem zasebne lastnine.

Ob očitnem neuspehu komunističnega gospodarstva je treba to konstatirati, ker je tudi pri nas še nekaj ljudi, ki mislijo, da je moderno, če človek ne vidi senčnih strani sovjetskega komunizma. Toda v resnici je teh senčnih strani takšna preobilica, da si tudi sovjeti ne znajo drugače pomagati, kakor da jih skušajo odpraviti s kapitalističnim receptom. In to priznanje stoji ko skala v najnovejših sovjetskih poveljih k umiku.

me tudi določilo o moratoriju za posameznega dolžnika.

Te predloge je potem podprl tudi predsednik Društva industrijecev in veletrgovcev g. Stane Vidmar, ki je zlasti še zahteval, da se upniškim organizacijam, katerih obstoj je upravičen po številu in po važnosti članstva, prizna polslužbeni značaj, slično kakor je to urejeno na Madžarskem in da se pravice in dolžnosti teh organizacij in njih popolna neodvisnost od dolžnika fiksirajo s posebnimi določili v zakonu. S tem bi prešlo težišče vsake poravnave na organizacije, sodišča bi bila razbremenjena z delom in kar je glavno in najbolj važno, postopanje bi se moglo glede na stroške bistveno poceniti, kar bi prišlo v korist upnikom in dolžniku.

Oba referata so zborovalci spontano z odobravanjem sprejeli in so jim še posebej pritrdili zastopniki trgovske zbornice v Osijeku, dalje zastopnik zagrebske trgovske zbornice in zastopnik Zveze industrijecev v Zagrebu, ki so zahteve dopolnili še z nekaterimi nadaljnjimi izpreminjavalnimi predlogi, ki so se v glavnem nanašali na strokovni pregled dolžnikovega imovinskega stanja, na kazenske sankcije in na poostrenje določil o vodstvu knjig.

Med razpravo je še zahteval ravnatelj Jugoslavskega društva za zaščito upnikov v Zagrebu g. Šulentič, da se naj kaznujejo vlagatelji fingiranih rekurzov, s katerimi se pravomočnost poravnave zavlačuje, dalje, da se naj v zaupniške odbore načelno imenujejo le upniki in ne druge osebe, pri čemer naj se tudi črta določilo o honoriranju članov teh odborov, dalje, da se naj sprejme v zakon določilo, po katerem bo mogoče poravnalno postopanje takoj ustaviti, čim se izkaže, da ni izgleda na poravnavo in končno, da se naj inventiranje dolžnikove zaloge in ugotavljanje njegovega premoženja prepusti priznanim organizacijam, ki razpolagajo s potrebnimi strokovnjaki za ta posel. Ko je gosp. Wollner potem še zahteval, da naj se zasliševanja v kazenskih postopanjih pospešijo in da naj se zlasti eksemplarno kaznujejo dolžniki, ki izigravajo zakon radi osebnih koristi, je predsednik zborovanja g. Krpan Stjepan ponovil vse predloge in sporočil, da se bo vršila ponovna anketa o noveliranju zakona 25. t. m. v Beogradu, kamor je povabil vse zborovalce.

Mednarodna zlata vrednota

Upravni svet Banke za mednarodna odplačila je izdal poročilo, ki vsebuje soglasno sklenjeno izjavo vseh guvernerjev Narodnih bank o skupni vrednoti držav. Mnenje upravnega sveta omenjene banke je, da se izbere kot skupna mednarodna vrednota, zlata vrednota, ki je najboljši mehanizem v prosti trgovini. Pač pa je uporaba zlate vrednote v praktičnem življenju odvisna od gotovih pripravljalnih odredb, ki bi se morale izvršiti za zagotovitev skupnega dela narodov. Končni cilj sodelovanja bi bila vpostavitve ravnesja v gospodarski in finančni izgradbi posameznih dežel. V svrhu udeležitve misli o skupni mednarodni vrednoti bi morale v prvi vrsti posamezne vlade odrediti primerne odredbe, da se mednarodnemu blagovnemu in glavničnemu prometu v pametni izmeri zopet vrne potrebna prostost. Dalje bi se morali v Lausanne doseženi zaključki dopolniti z zadovoljivo rešitvijo vprašanja vojnih dolgov. Dokler rešitev tega vprašanja ni dosežena, bi mogle vse od posameznih vlad izvršene odredbe imeti za ozdravljenje mednarodnih razmer le delne uspehe, prav lahko pa tudi prav nobenih.

Upravni svet banke je vzel na znanje poročila generalnega tajnika Zveze narodov o zaključkih konference v Lausanne. Predsednik banke se pooblasti, da imenuje za bodočo svetovnogospodarsko in svetovnofinančno konferenco dva delegata.

Velika lesna konferenca v Beogradu

Pod predsedstvom ministra za trgovino in industrijo Ivana Mohoriča se bo začela v ponedeljek 25. t. m. v Beogradu velika konferenca lesnih trgovcev in industrijecev. Konferenca se vrši v zvezi s sklepi mednarodne lesne konference na Dunaju. Konferenca bo obravnavala pa tudi načrt nove železniške tarife, v kolikor se tiče prevoza in izvoza lesa, nadalje osnovanje nacionalne organizacije za izvoz našega lesa. Zbornico za TOI bo zastopal na tej konferenci g. ing. Joško Kobi.

ZA KONČNO LIKVIDACIJO ŽITNEGA REŽIMA

Zaradi končne likvidacije žitnega režima bo danes 23. t. m. v ministrstvu za trgovino in industrijo pod predsedstvom ministra Ivana Mohoriča konferenca zastopnikov zadrug, izvoznikov in trgovcev z žitom iz vse države.

POSPEŠEVANJE NAŠEGA IZVOZA SADJA

Omiljenje deviznih predpisov

Ministrski svet je na svoji seji dne 22. t. m. obširno razpravljal tudi o izvozu svežega sadja in so bili sprejeti načelni ukrepi, ki bodo olajšali prodajo našega sadja na evropskih trgih. V prvi vrsti se tičejo ti ukrepi izvoza sliv in jabolk. Za izvoz našega sadja bodo omiljene sedaj veljavne določbe glede zaščite naše valute.

Za zaščito naše industrije

Ministrski svet je na seji v petek, dne 22. t. m. načelno odobril ukrepe, ki bodo izdani za zaščito naše domače premogovne in železarske industrije. Podrobne odredbe pridejo še v razpravo. Kakor znano, uvažamo v Jugoslavijo na leto skoro za 150 milijonov Din tujega premoga. Ta uvoz je le delno potreben, in sicer le zelo kakovostnega premoga, ki je neobhodno potreben gotovim industrijam in posebnim strojnimi napravami. Velik del doslej uvoženega premoga se more nadomestiti povsem dobro z domačim premogom. Ukrep vlade bo ustvaril predvsem zlasti tudi možnost, da se poveča zaposlitev naših ljudi v naših rudnikih in tako omili brezposelnost in beda naših rudarjev.

Prof. Cassel:

Napačna razlaganja krize

Švedski profesor Gustav Cassel je eden najbolj upoštevanih gospodarstvenikov sedanjosti. Uživa v gospodarskem in finančnem svetu velikanski ugled. O sedanjosti krizi in njemu napačnem razlaganju govori takole:

Javnosti se podajajo neprestano napačne razlage o krizi. Kot glavna razlaga se navaja vojna. Poudarja se, da mora veliki vojski slediti razumno težka gospodarska kriza. To je brez dvoma gola zmot. Le prav težko se da utemeljiti resnična vzročna ekonomska zveza med vojsko in krizo s tem, da je vojska v ogromni izmeri razdelala blagovne dobrine; kajti sedanja kriza je označena bistveno po nadprodukciji blaga. Povojni rod trpi brez dvoma na celi vrsti zmot, in njegova načela o naravnem gospodarstvu niso prava. Po končani vojski smo zahtevali vojne dolgeve in reparacije, dočim drugi partner ni bil voljan plačevati. Z izrednim protekcionizmom smo razrezali svetovni trg na razne segmente, da preprečimo mednarodno gibanje ljudi, da oviramo prosto gibanje kapitala in da s pomočjo velikih valorizacijskih očitkov zabranimo prilagoditveno oblikovanje cen gotovih vrst blaga. V raznih državah smo pospeševali razvoj monopolov, tako v podjetju kot v delu, in smo na ta način zavirali razvoj mednarodne globalne prostosti. Ne pa še zadovoljni s tem smo osnovali sistem podpiranja brezposelnih, da tako po res nevarni poti pospešujemo naraščanje imobilizacije dela in s tem naravno ruiniramo javne finance.

Kapitalistični gospodarski sistem zahteva naravno pametno stalnost denarnega sistema, na katerem je zgrajen. Edina naloga države v sferi gospodarske uprave obstoji v tem, da to stalnost zagotovi. In tu je država odpovedala. Z zrušitvijo monetarnega sistema je bil razvoj v napredovanju zasebnih podjetij pretrgan in je bilo svetovno gospodarstvo zapleteno v sedanjo krizo. In zares se moramo skrajno čuditi, da so po takšnih dogodkih videli narodni reševalci človeštva še nadalje v naraščanju vladne kontrole v gospodarskem življenju. Ekonomski pisatelji so ugotovili, da je bil sijajni razvoj v zadnjih dvajsetih letih v veliki meri posledica kreditne inflacije, ki se je opirala na Ameriko. Poudarja se tudi, da so se v tem času inozemskim državam dovoljena ameriška posojila sama opirala na kreditno inflacijo in da razvoj iz takšnih koristi izvirajoče prosperitete ni imel trdnih temeljev. Kaže o pomankanju razsodnosti, če ocenjujemo izvoz ameriškega kapitala kot znak nezdrave kreditne politike; v resnici je pomenil ta izvoz kapitala edino in glavno možnost za obdržanje ravnovesja v plačilni bilanci, v oni plačilni bilanci, ki je danes po motečih činiteljih v zares težki izmeri razmajana. Od onega trenutka dalje, ko je Amerika pod pritiskom prvih slabih znakov v letu 1928 in nato po začetku krize leta 1929 spoznala, da ji je za lastno krite potrebno, če dobi svoja denarna sredstva nazaj, je dobilo ravnovesje svetovne ekonomije temeljit sunek. Sedaj pričenjamo uvidevati, da je pod vladno zlatega standarda možno sodelovanje vodilnih centralnih bank, da se izvaja neka kontrola zlatih vrednosti in da se more na ta način stabilizacija blagovnih cen v zlatu nekako zavarovati. Ker se tako sodelovanje ni doseglo in je marsikatera važna centralna banka vodila politiko, ki je morala dovesti do škodljivega naraščanja zlatih vrednosti, se mora postopanje teh bank označiti kot vzrok gibanja; in take banke morajo nositi polno odgovornost za posledice. Vzrok za opustitev zlatega standarda v Angliji se mora doznati v škodljivem procesu deflacije, ki se je pričel pred dvema letoma in ki je zvišal vrednost zlata za skoraj 40 odstotkov.

Ločitev Anglije od zlatega standarda je imela svetoven sloves. Zlati standard je angleška stvaritev; in če je bilo razmerje med njim in funtom opuščeno, pomeni to polom zlatega standarda kot mednarodne denarne uravnave vobče. In res so od septembra 1931 dalje kazale papirne vrednote višjo stopnjo stanovitnosti kot obtočna zlata sredstva. Morda bo prišel čas, ko bo svet spoznal, da je funt, merjen po njegovi mednarodni nakupni moči, dragocena vrednota ter da so on in druge zdrave papirne vrednote v njih nakupni moči dolarju enake.

Naravno bi morala prevzeti Velika Britanija vodstvo v sodelovanju držav s papirno vrednoto. Če bo pod vodstvom Ve-

like Britanije oblikovana skupina držav s papirno vrednoto, bi imela ta skupina seveda večjo prostost delovanja in bi mogla to prostost uveljaviti v ostalem delu sveta. Nastala bi možnost nadalnje ekonomske okrepitve, ki bi imela velik pomen za ves trgovski svet. Najboljše, kar morejo države z zlato valuto napraviti za hitro ekonomsko okrepitev, je takojšnji pričetek inflacije v njih lastnih vrednotah. Izgledi, da se bodo države odločile za politiko inflacije, pa niso posebno veliki. V Angliji je bil dovoljen velik sklad, ki ga označajo kot sklad za zaščito funta, a nihče nima jasne slike, kakšna prevratna načela naj pri uporabi tega sklada pridejo do veljave. Najverjetnejši uspeh fonda bo najbrž ta, da se angleška pomožna sredstva porabijo za oporo dolarja, kar je zelo tvegano začetje, ki more lahko dovesti do velikih zgub. Tu pride zraven še staro idealiziranje zlatih rezerv, in se javljajo stremiljenja po pospeševanju naraščanja teh rezerv, ne glede na fundamentalne interese, ki jih ima svet na znižanju vrednosti zlata. Kamorkoli po svetu pogledamo, povsod vidimo presenečenje vzbujajoč prepad med uvidevnostjo in odločitvijo.

Tudi tisti, ki imajo moč v rokah, izjavljajo, da so v vrednostnih vprašanjih absolutno brez moči, in odklanjajo vsako odgovornost za potek te zadeve. Kajti v nemar so bile puščene možnosti, ki se morda nikdar več ne povrnejo. Nikdar še ni bilo takšne priložnosti, da bi kdo prijel za zvesto vodstvo, kot je sedaj. Kar je nadalje potrebno, je čut odgovornosti. Če se ne lotimo dela, naj bomo odgovorni za opustitev priložnosti. A žalibog se zdi, da naš rod za svoje skrbi ne pozna drugega sredstva kot da jih odloži.

Tako Cassel. Sicer se v celoti ne strinja mo z njegovimi nazori, a vidi se, da so njegova izvajanja izredno globoko premišljena.

Brzjaviti:
Krisperecoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper
Coloniale
Lastnik:
Josip Verlič
Veletrgovina kolonijalne robe. Veleprazarna kave. Mlini za dišave
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33
Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode
Točna postražba — Ceniki na razpologo
Ustanovljeno leta 1840

VELETRŽNI INDEKSI

Narodna banka je ugotovila za junij sledeče veletržne indekse: rastlinski produkti 72.2 (1.3 manj kot v maju, 77.8 v lanskem juniju), živalski produkti 55 (+ 1.5, 71.7), mineralni produkti 76.4 (+ 0.6, 77.4), industrijski produkti 63.4 (- 1.6, 71.7), skupni indeks 64.9 (- 0.6, 73.8). Izvozni indeks 62.5 (+ 0.6, 73.7), uvozni indeks 67.9 (+ 0.2, 70.1). — Med rastlinskimi produkti so se pšenica, fižol in vino nadalje pocenili, dočim je cena koruze nekoliko narasla. Med industrijskimi produkti je padla cena usnja za čevlje, cena opeke, moke in špirita, narasla je pa cena otrobov. V oddelu živalskih produkti zaznamujejo prasiči višje cene, slanina in jajca nekoliko boljše cene, ovce in zaklana perotnina pa nižje cene.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klubke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. — Šelenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

MONOPOLSKI DOHODKI

Po najnovejšem izkazu uprave državnih monopolov so znašali monopolski dohodki v letošnjem aprilu 149.4 milijona Din nasproti 187.4 milijona Din v lanskem aprilu in 188.2 milijona Din v aprilu 1930.

Kako bo z našo letino?

Nekateri listi so objavili te dni vesti, po katerih bo letošnja žetev pri nas baje na podlagi strokovnih ocen komaj pokrila potrebe države. Na podlagi teh vesti so nekateri tuji listi že začeli pisati, da bo morala Jugoslavija letos uvažati pšenico, ker bo pridelek znašal samo 50.000 vagonov pšenice, dočim znaša preostanek iz lanskega leta le 2500 vagonov in je potrebnih za vso državo okoli 175.000 vagonov pšenice. Po informacijah na merodajnem mestu so vse te cenitve in zato tudi zaključki preuranjeni in netočni. Navedene številke ne morejo v nobenem primeru odgovorjati dejanskemu položaju. Res je, da je rja povzročila na pešnici veliko škodo, nikakor pa ne v taki meri, kakor se trdi. Preostanek iz lanske žetve znaša okoli 5000 vagonov, upoštevati pa je treba tudi to, da je doprinos pšenice v naših drugače pasivnih krajih tudi letos odličen. Ocene, ki so se izvršile pred pričetkom mletja, so se pokazale doslej vedno kot netočne. Mletje se bo pričelo šele v početku avgusta in šele tedaj se bo mogel točno preценiti letošnji pridelek pšenice. Za sedaj se more samo ugotoviti z vso točnostjo, da o potrebi uvoza pšenice v Jugoslaviji ne more biti niti govora. Gre samo za vprašanje, koliko pšenice bo preostalo za naš izvoz. Omenjene časopisne vesti, ki so vsekakor v zvezi s spekulacijo na žitnem trgu, je treba zato sprejemati z največjo previdnostjo.

Ponudbe, povpraševanja

»GRČKO-JUGOSLOVENSKI PRIVREDNI KOMITET U SOLUNU, Solun« sporoča, da iščejo tri velike tovarne svilene blaga v Grčiji zastopnike v Jugoslaviji. Interesentom se je obrniti direktno na prej navedeni komite. Korespondenca v francoščini.

VEČJA TVRDKA V GRČIJI, ki izdeluje orientalske preproge, želi poveriti tvrdki v Ljubljani svoje preproge v komisijsko prodajo. Ponudbe, v francoskem jeziku, je nasloviti na »Grčko-Jugoslovenski privredni komitet v Solunu«, Solun.

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev za politični okraj Brežice vabi na izredni občni zbor v četrtek, dne 4. avg. 1932 v gremijalni sobi (Narodni dom) ob 9. uri. Dnevni red: 1. Čitanje novih pravil po novem obrtnem zakonu. 2. Sklepanje o visokosti: a) vpisnine, b) letne članarine, c) prispevka vpisnine in oprostitve vajencev, d) dopustno število vajencev imeti pri pomočniških in brezpomočniških obratih. — Pripombe: Vsak član je po zakonu dolžan se občnega zborovanja udeležiti, če nima opravičljivega zadržka, katerega pa mora vsaj do dneva zborovanja pismeno podati. — Predlogov, ki niso v zvezi z dnevnim redom, se ne more upoštevati, ker je čas za izvedbo dnevnega reda prekratek. Lahko pa vsak član stavi pismeni predlog za prvo sejo po zborovanju. Če ni zadostno število članov navzočih, se 1 uro pozneje vrši občni zbor pri vsakem številu navzočih. Cl. 16.

Določitev zgoraj navedenih točk je tako važna, da je že v interesu vsakega člana, sodelovati pri določitvah in visokosti posameznih točk. — Brežice, dne 19. julija 1932. — Gremij trgovcev za politični okraj Brežice.

Razstave in sejmi

Jesenski sejem v Pragi se bo vršil letos od 4. do 11. septembra. Program je tudi sedaj zelo bogat: 17 skupin industrije, fabrikatov, radio, umno gospodinjstvo, pohištvo, klavirji, preprečenje neugod, vrtarstvo, lesene stavbe (prenešeno iz Bratislave), stanovanjska hiša itd.

Nizozemski trgovski sejem v Utrechtu se bo vršil od 6. do 15. septembra 1932.

Levantski sejem v Bari, na katerem bo tudi Jugoslavija imela svoj paviljon, se bo vršil od 6. do 21. septembra. Obsegal bo poljedelstvo, živila, mehaniko, elektrotehniko, kemijo, hišno orodje, stavbarstvo, oblačilno industrijo, umetnostno industrijo, transportstvo in nekaj posebnih razstav.

Po svetu

Angleški kemični trust je zvišal nominalno glavnicu od 2.450.000 osnovnih delnic a 1 funt na 3.450.000 funtov; novo glavnicu bodo porabili za nakup delnic onih družb, ki s trustom že skupaj delajo.

Premoga v Ogrski so producirali v prvih petih letošnjih mesecih 27.17. milj. meterskih stotov, to je za 2.5% več kot v maju (26.52) in za 17 odstotkov manj kot v normalnih gospodarskih letih. Uvoz premoga iz inozemstva pada.

Zvišanje poštne brzjavine in telefonskih tarif v Avstriji je proti ugovoru poštne generalnega direktorja sklenil avstrijski ministrski svet, da krije deficit poštne uprave. Trgovina je vsled tega zvišana, ki je 20 do 60-odstotno, zelo vzvolvoljena.

Podržavljenje potovalnega in blagovnega prometa med turškimi pristanišči predvideva parlamentu predloženi zakonski osnutek turške vlade. Vlada hoče prevzeti ladje sedanjih lastnikov po natančno določenih pogojih.

Glede Kreditnega zavoda na Dunaju se bodo pričela še v tem poletju pogajanja v Londonu. Ogibali se bodo prenatrženih sklepov, saj je do končne razčistitve tega vprašanja na razpologo še skoraj celo leto.

Jugoslavija kot konvencijski član Mednarodnega sladkornega sveta je bila sprejeta na zborovanju tega sveta 8. julija v Ostende. Njen izvozni kontingent znaša letno 15.000 ton.

»Naša samouprava«, št. 4, je pravkar izšla. Omenimo članke o »Jugoslovanski zvezi mest«, o »Dotacijah in subvencijah«, o »Založenju občin« in o »Rekapitulaciji banovinskih proračunov«.

V Londonu je na trgu jajec nastopilo vsled zelo majhnih dovozov boljše razpoloženje z višjimi cenami, kar bo morda prešlo tudi na kontingentalne trge.

Sindikati poljskih tovarnih papirja je sklenil na poziv vlade znižanje cen za povprečno 3 do 7 odstotkov. S tem je razveljavljena napoved vlade o 50-odstotnem znižanju uvozne carine za inozemski papir.

Šestere države lesne produkcije, ki so zborovale na Dunaju, bodo poslane v avgustu svoje zastopnike zopet na Dunaj, da dajo doseženemu sporazumu končno besedilo.

Batova tovarna v Švici je v prvem delu dograjena in bo pričela te dni obratovati. Zaenkrat bo zaposlenih 2000 delavcev, ki bodo izdelovali gumijaste čevlje. Stroji so iz Češkoslovaške.

Ameriška družba vagonov American Car and Foundry Co je zaključila poslovno leto 1931/2 z zgubo 2.58 mil. dol. proti čistemu dobičku 1.41 mil. dol. v letu 1930/31 in 5.36 mil. dol. v letu 1929/30.

Na borzi v Budimpešti se zaključki kupčij v zasebnem prometu ne smejo glasno izklicati in bo proti vsakemu, ki tako dela, uvedeno disciplinarno postopanje.

Albert Špeletič

sobno slikarstvo

Ljubljana, Emonska cesta št. 25.

Ogrska in Poljska bosta izmenjavali; prva bo dajala sadje, zelenjavo in nekatere industrijske predmete, druga pa koks, les, umetno svilo, kovine in kemične predmete.

Padanje kreditorjev pri ameriških bankah se nadaljuje; tako n. pr. so pri treh velebankah, med katerimi je tudi Chase National, padli kreditorji za 1067 milj. dol. ali za 30 odstotkov vlog teh treh bank samo v zadnjih dveh letih in pol.

Norveška je z veljavnostjo od 1. t. m. zvišala carino na sladkor od 28.75 na 32.20 norveških kron.

Jugoslovansko tekstilno podjetje Mautner izkazuje ob 20 milijonski glavnici za preteklo leto 1.450.000 Din čistega dobička proti 2.430.000 Din leto prej.

Pridelek pšenice na ha v Vojvodini je letos slabši kot je bil lani; v Banatu letos 13 meterskih stotov (lani 18.3), v Bački in Baranji 14 (17.7), v Sremu 10 (15.7).

Bankers Trust Co v Newyorku, peta newyorška banka, je imela 30. junija t. l. 518 milj. dol. depozitov; to je za 40 milj. manj kot ob pričetku tekočega leta in za 214 milj. dol. manj kot lani 30. junija.

Medić-Zankl

hladni klej za mi-

zarje in slikarje, stek-

klarski kit, lanene tropine ter vse v stroko

Kupujmo domače izdelke!

Tako pa mečemo milijone in milijone našega denarja preko meja naše države za tuje izdelke, čeprav so „navidezno“ domači. Vi lahko pomagate reševati gospodarsko krizo. Vam ni potreba nič drugega, kakor da stalno kupujete edino

pristine jugoslovanske izdelke. — Tak izdelek je **Dr. Pirčeva sladna kava**

Prosimo Vas, primerjajte okus **Dr. Pirčeve sladne kave** z drugim izdelkom. Dobro vemo, da Vam bo **Dr. Pirčeva sladna kava** všeč in da bodo Vaši otroci z veseljem in užitkom pili našo sladno kavo.

Velepražarna kave in tovarna hranil „PROJA“ B. Z. LJUBLJANA, Aškerčeva cesta št. 3

Stalna razstava specijalit v Mariboru

(Za »Mariborski teden«.)

Maribor, 21. julija 1932.

Takoj po prevratu je Maribor postal bolj ko druga mesta privlačna točka osebnega prometa od raznih strani. Mnoge je tja gnala spekulacija na lahek zaslužek. Veliko pa jih je bilo, ki so si osebno želeli poznati to tedaj tudi v visoki svetovni politiki tolikanj obravnavano obmejno mesto.

Tem »medenim tednom« pa je kmalu sledil resni čas splošnega boja za obstanek. Treba je bilo misliti, kako zopet oživeti zanimanje za Maribor. Če se prav spominjam, je to vprašanje srečno rešilo »Slovensko obrtno društvo« po svojem agilnem predsedniku g. Novaku. Priredila se je prva obrtna razstava, kateri so sledile večje, zastopane tudi od industrije. Največja taka razstava je bila ona l. 1924., katero je posetil tudi kralj Aleksander. Žal, da je ta vzlet naslednje leto končal z še danes v neprevesnem spominu stoječo ponesrečeno razstavo. Medtem so skušnje tudi drugod pokazale, da za mesto kakor Maribor ne kaže riskirati vsako leto večjih sličnih prireditev.

Kar Maribor potrebuje in kar bi že vnaprej odvzelo vsako zavirljivost drugih mest bi bila stalna razstava specijalit. In sicer predvsem specijalit domačega izvora, a izpolnjujoč iz ostalih krajev države. Iz inozemstva bi bile dopustne izrecno le take specijalitete, ki jih v celi Jugoslaviji res še nimamo. Razstava bi se lahko še izpolnila s posebnim oddelkom

iznajdb, zopet v prvi vrsti domačih. Svet specijalit in iznajdb je dandanes kakor vsemirje neobsežen — torej se ni treba bati enoličnosti.

Taka razstava bi lahko stopila v zvezo z ljubljanskim velesejmom ter sploh z vsemi ostalimi razstavami, posebno za take izredne predmete, ki bi bili na kratkotrajnih prireditvah odlikovani, in pa za take, za katerih natančneje spoznanje je treba več časa kakor ga nudijo običajne razstave.

Idejo za tako razstavo je že pred leti sprožil in jo pri raznih prilikah priporočal načelnik Trgovskega gremija g. Weixl. Pa navzlic temu, da je ideja kot tako praktično izvedljiva brez rizika in da bi bila ne le za Maribor nego za celo Jugoslavijo nepredvidenega pomena, je ves trud ostal brezuspešen.

Ista usoda je doletela tudi ustanovitelja že ob drugi priliki omenjenega podjetja »Vegetarija«, ki je zgornjo idejo skušal izpopolniti z razstavo specijalnih sadežev in sadja v zvezi z dietno in vegetarično kuhinjo, šolo za dietne sestre itd.

Šele pred kratkim so tudi na merodajnih mestih uvideli, da treba za Maribor vendarle nekaj storiti, kar bi ga posebno poživelo. Od strani predstavnikov mestne občine je izšla ideja za posebne vrste pretežno kulturno prireditev pod naslovom »Mariborski teden«, ki naj se prične 6. avgusta in o katerem ob drugi priliki še posebej poročamo.

Nizozemsko-jugoslovanska trgovska zbornica

Zbornica, ki je imela pred kratkim svoj letni občni zbor, je bila ustanovljena dne 15. avgusta 1930. Začela je svoje delo z izdajanjem propagandnega časopisa, kamor so pisale znane osebnosti. V novembru 1930 je bila organizirana v Rotterdamu vinska razstava, v decembru 1930 vinska razstava v Amsterdamu, združena z razstavo sadja. Sledili so govori o finančnih in gospodarskih razmerah v Jugoslaviji v Amsterdamu in Rotterdamu. V aprilu 1931 je bila v Zagrebu razstava holandskih cvetlic; v njenem priključku so se vršila v Beogradu in Zagrebu tri predavanja o Nizozemski in se je predvajalo nekaj filmov. V septembru 1931 je organizirala zbornica s pomočjo jgsl. poslaništva v Haagu manjšo obrtno razstavo v okviru velesejma v Utrechtu. Povodom te razstave je izšla majhna brošura o trgovini in industriji Jugoslavije.

Z jugoslovansko vlado so se vršila razna pogajanja, tako glede prodaje tobaka, izdaje večjih dinarskih bankovcev itd. Pričela so se tudi pogajanja glede srbskih obligacij, ki se nahajajo v nizozemskih rokah in za katere zahteva jgsl. vlada dokaz, da so se nahajale že pred svetovno vojno v rokah sedanjih lastnikov. Zbornica je posredovala v mnogih slučajih, je izravnavala difference, dajala informacije i. dr. V juniju 1932 je bil za člane ljudske univerze in za goste trgovske zbornice predvajan film o Jugoslaviji, ki ga je pojasnjeval zbornični predsednik generalni konzul van Dam.

Glede nadaljnjih načrtov za tekoče leto 1932 je eden najvažnejših pač ta, da hoče zbornica doseči klinični promet med Jugoslavijo in Holandijo. Osnovana je posebna komisija, ki naj načrt prouči.

Gibanje števila zavarovancev pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani

OUZD v Ljubljani je izdal za mesec junij 1932 naslednje poročilo:

Gospodarska kriza se je do sredine junija nekoliko zboljševala, od tu dalje pa zopet poslabševala, kakor kažejo sledeče številke:

Datum	Število članov	Absolutni padec članstva napram letu
	1932	1931 1930
1. VI.	81.782	— 16.096 — 21.901
5. VI.	82.166	— 15.965 — 21.473
10. VI.	82.802	— 15.678 — 20.591
15. VI.	83.127	— 15.378 — 20.139
20. VI.	82.927	— 15.489 — 20.153
25. VI.	82.720	— 15.862 — 20.225
30. VI.	81.679	— 16.470 — 20.511

Padanje zavarovanih delavcev se v juniju nadaljuje.

Zdravstvene razmere zavarovancev so se v juniju neznatno zboljšale. Padec odstotka ženskih bolnikov za — 0,95% na 2,60% ima svoj vzrok v skrajšanju podporne dobe porodnic od maksimalnih dveh mesecev na maksimalnih 6 tednov pred in po rodu itd.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je padla v juniju za Din — 1,84 (v maju samo Din — 1,76). Celokupna dnevna zavarovana mezda vseh članov je padla v juniju za Din — 574.507,20. To pomeni, da je delavstvo, zavarovano pri OUZD-u, izgubilo na zaslužku dnevno Din 574.507,20. Radi padca celokupne zavarovane mezde so se dohodki OUZD-a (bolniški prispevki) vključ povzročili zmanjšanje dnevnega tarifa od 6% na 6,5% zmanjšali dnevno za ca. Din 25.000 ali mesečno za ca. Din 650.000.

Razglas prebivalstvu Dravske banovine

Ban dr. Drago Marušič je izdal sledeči razglas na prebivalstvo Dravske banovine:

V zadnjem času se poslužujejo v politični propagandi izvestni činitelji nedopustnih sredstev, ki utegnejo v svojih posledicah občutno oškodovati nacionalne in gospodarske interese posameznikov in celote. Tako se od časa do časa pojavljajo letaki, s katerimi se hoče prikazati nevzdržnost obstoječega državnopravnega stanja, razširjajo med narodom docela neosnovane ali pa močno pretirane vesti o kritični gospodarski situaciji v državi, s sistematskim namigovanjem o manjvrednosti našega denarja se skuša omajati zupanje v domače gospodarske zavode in ustanove, z vsemi navedenimi in sličnimi sredstvi pa odvrniti prebivalstvo od rednega izpolnjevanja njegovih zakonitih obveznosti do države.

Nad takimi nezdravimi, zrelega in zavrednega naroda nevrednimi pojavi se lahko radujejo samo neprijatelji države in naši narodni nasprotniki, državi sami in njenim državljanom pa morejo povzročiti nepregledno materialno in moralno škodo. Dejstvo je, da je kakor na ves svet legla tudi na našo državo težka gospodarska kriza, katero občutijo danes že vsi sloji prebivalstva; toda izven vsakega dvoma je, da izboljšanja gospodarskih razmer ni pričakovati od zlonamerne in sistematskega ubijanja vere v lastno gospodarsko moč, temveč edinole od složnega in vzajemnega sodelovanja vseh, ki jim je pri srečnem obstoj ter mirnem razvoju in napredku naše ožje domovine ter naše države zajednice. Samo v požrtvovalnem in ustvarjalnem delu je naš spas, malodušnost in omalovaževanje samega sebe nas vodita neizogibno v propast.

Kaj naj bo uspeh takega razdiralnega dela naših notranjih in zunanjih nasprotnikov? Z njim se brez dvoma ruši ugled države med zunanjim svetom, izpodkopuje njen kredit na mednarodnem denarnem trgu ter slabšajo možnosti njenega gospodarskega razmaha. Končne posledice tega žalostnega uspeha zadenejo pa celokupno naše narodno gospodarstvo. Z ubijanjem vere v lasten denar se upropačajo ali vsaj ogrožajo domači denarni zavodi in gospodarske ustanove, zgrajene s trdim delom in prihranki delovnega ljudstva. Popoln zastoj gospodarskega življenja, ki preti kot posledica takih pojavov, pa dovede neizogibno do usodnega osiromašenja celokupnega prebivalstva. Jasno je torej, da ni s takim delom nikomur pomagano, nasprotno, že itak težka gospodarska in denarna kriza se z njim samo poostruje, zajemajoč vedno širše sloje in vzemajoč vse težje oblike, posamezniku pa se povzroča dejanska materialna škoda. Organizovati, podpirati ali trpeti tako početje pomeni biti grobokop lastnega blagostanja.

Pri presoji državnopravnega stanja ne more biti za rednega poznavalca prilik v državi nobenega dvoma o tem, da je samo v jugoslovanstvu mogoč obstoj in napredok naše države. Jugoslovanska misel, ki je bila sprejeta od celokupnega naroda in je uveljavljena v vseh temeljnih državnih zakonih kot edino mogoča podlaga mirnega sožitja, enakosti in enakopravnosti vseh državljanov, predstavlja vodilno in ustaljeno linijo naše državne politike. Ona nudi še posebej nam Slovincem vse pogoje in jamstva nacionalnega, kulturnega in gospodarskega obstanka in razmaha. Rovariti proti tej ideji, ki je bila zasidrana v srcih naših največjih mož in ki je vodila naš narod k osvoboditvi in zedinjenju, je isto kot rušiti temelje, na katerih je naša država, simbol naše politične in gospodarske neodvisnosti, zgrajena.

S prednjimi ugotovitvami želim apelirati na zdrav razum in uvidevnost prebivalstva Dravske banovine, da odločno odkloni pogubno delo zlonamernih ali zaslepljenih narodnih škodljivcev in imajoč v vidu svoje lastne življenjske interese, ne dopusti, da bi se neodgovorni elementi še nadalje igrali z usodo naše domovine ter zapravljali narodno blagostanje. Državna oblast je trdno odločena, da z vsemi razpoložljivimi zakonitimi sredstvi nastopi proti vsem in vsakomur, kdor bi z nedopustnimi dejanji ogrožal miren razvoj gospodarskega in političnega življenja v državi.

Po zakonu poklican, da čuvam javne koristi in skrbim za občo blaginjo na poverjenem mi območju, razglasam obenem na temelju člena 67. v zvezi s čl. 65. in 66. zakona o notranji upravi naslednjo

naredbo kraljevske banske uprave

§ 1.

Prepovedano je vsako pisanje, izdajanje, tiskanje in razširjanje knjig, novin, plakatov ali objav, ki merijo na to, da se v narodu omaja jugoslovanska državna in nacionalna zavest, da se mu pod pretvezo neosnovanih in tendencioznih predpostavk jemlje vera v gospodarsko moč in razvoj države, da se izpodkopava njegovo zupanje v vrednost našega denarja ali ga odvraca od plačevanja davkov, oziroma od izpolnjevanja drugih državljanskih dolžnosti. Enaka prepoved velja za širjenje vsakršnih ustnih vesti navedene vsebine in tendence.

§ 2.

Vsakdo, kdor bi se pregrešil zoper to naredbo, bo kaznovan na podlagi čl. 69., točka 2., zakona o notranji upravi v zvezi s § 12. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o notranji upravi z denarno globo do 1000 Din, odnosno ob neplačilu denarne kazni v određenem roku z zaplombo do 20 dni. Prednja kazen se bo izrekla nekvarno sodnokazenskemu progono, če bi se dejanje naknadno izkazalo kot hudodelstvo po kaz. zakonu.

Ljubljana, dne 16. julija 1932.

Ban: dr. Marušič

Ivan Perdan naslednik Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in specerijskega blaga nudi po nižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinejšo namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo špecijsko blago. — Postrežba točna in solidna

V JUGOSLAVIJI IMAMO SAMO SREDNJEŠOLCEV NIČ MANJ KO 79.267

Ob koncu šolskega leta je bila sestavljena uradna statistika dijakov vseh srednjih šol (klasičnih in realnih gimnazij) v naši državi. Po tej je bilo v šolskem letu 1931/32 79.267 jugoslovenskega dijaštva. To število naših srednješolcev (75.714 javnih in 3535 privatnih) znaša 0,57% prebivalstva naše države; število srednješolk pa nekaj pod polovico moških dijakov (17:8). Največje število odpade na Dunavsko banovino, najmanjše pa na Vrbasko. Dunavska banovina ima 21.431 srednješolcev in srednješolk, Savska 17.473, Dravska 8850, Drinska 6945, Zetska 6598, Vardarska 6464, Moravska 5696, Primorska 4068 in Vrbaska 1744. Do največjega izraza je prišla srednja šola v Dravski banovini, kjer pride en dijak na 129 prebivalcev. Naša država ima 166 srednjih šol (150 realnih gimnazij, 15 klasičnih gimnazij in 1 realko).

Trgovci! Naročajte TRGOVSKI LIST!

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave 1100 komadov signalnih šip. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državne Železarnice Vares sprejema do 27. julija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg riža. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave vodovodnih potrebnih. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave jeklenih vrvi, 500 kg strojnega olja in oprem za konje. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 100 m transportnega traku. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 500 m pocinkane jeklene vrvi. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 3. avgusta t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu licitacija glede dobave 3800 ton olja za kurjenje. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri ekonomskem oddelku te komande.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave žag. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 5. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 800 kilogramov ječmenove kave, 600 kg sirove kave, 2400 kg riža, 600 kg cikorijske, 3600 kilogramov koruznega zdroba, 1200 kg terpeninovega mila; do 18. avgusta t. l. pa glede dobave 20.000 kg pšenične moke. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 16. avgusta t. l. se bo vršila pri inženjersko-tehničnem oddelku Komande mornarice v Zemunu licitacija glede dobave železa, jekla, raznih kovin, vijakov, šamota itd. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja lubja. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 23. avgusta t. l. ponudbe glede prodaje smrekovega lubja. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Povodom 20-letnice
obstoja svoje tvrdke bom prodajal ure, zlatino, srebrnino, dragulje z 20% popustom

IVAN PAKIŽ
LJUBLJANA, Pred škofijo 15

CENA PŠENICE V TURČIJI

Turško poljedelsko ministrstvo je izdelalo zakonski osnutek, ki bo predložen parlamentu in ki pooblašča vlado, da v svrhu ureditve in stabilizacije domačih pšeničnih cen po začasno od nje določenih cenah potem Poljedelske banke nakupi pri kmetih pšenico in jo proda in da zniža pšenično carino, če bo potrebno. Pri tem pričakovana zgruba v znesku do enega milijona turških funtov naj se povrne iz državnih sredstev. Domača pšenična potreba v znesku ca 22 milijonov met. stotov se more pridelati v Turčiji sami.

KLIFEJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše

KLISARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

UVOZNA CARINA ZA KORUZO V ALBANIJI

Albanija je predpisala uvozno carino za koruzo. Letošnji koruzni pridelek v Albaniji obeta prav dobro. To je napotilo albanski ministrski svet, da je na predlog ministrstva za narodno gospodarstvo s posebnim dekretom zakonom razveljavil prejšnji direktni zakon o prostem uvozu koruze. Uvozna carina znaša 8 zlatih frankov za metrski stot. Prav v zadnjih dneh pa pridelek v Severni Albaniji bolj slabo kaže, in se sedaj ne ve, kako bo z uvozom.

Ljubljanska borza

Letni 22. julija 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2270.42	2281.78
Berlin 100 M	1333.97	1344.77
Bruselj 100 belg	781.30	785.24
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curib 100 fr.	1097.35	1102.85
London 1 funt	199.96	201.56
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5615.63	5643.89
Pariz 100 fr.	220.90	222.02
Praga 100 kron	166.67	167.53
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	286.80	289.20

INDUSTRIJALIZACIJA TURČIJE

Neka italijanska skupina bo zgradila papirnico v Jalovi. Državna turška industrijska direkcija je dala dovoljenje za to. — Neka deloma inczemska podjetniška skupina je zaprosila za dovoljenje, da zgradi v Carigradu veliko tovarno vreč, z začetno obratno glavnicu 600.000 funtov. Uradno se mora sedaj vedno pisati Istanbul namesto Carigrad ali Konstantinopol; vsa drugače naslovljena pisma se zavrnejo. Prim. Petrograd in Leningrad.

Tržna poročila

Tržne cene v Mariboru, 15. julija 1932.

1 kg govejega mesa I. 10 do 12, II. 6 do 8, III. 4 do 6, jezika svežega 10 do 16, vampov 4, pljuč 3 do 4, ledvic 8 do 12, jeter 4, možganov 10 do 14, parkljev 4, vimena 4, loja 4 do 5 Din. — 1 kg telečine I. 10 do 12, II. 6 do 8, jeter 10 do 12, pljuč 4 do 12 Din. — 1 kg prašičjega mesa 10 do 16, sala 12 do 14, črevne masti 8, pljuč 5 do 10, jeter 6 do 10, ledvic 10 do 15, glave 7 do 8, nog 5 do 7, slanina sveže 12 do 14, papricirane 18 do 20, prekajene 18 do 20, masti 11 do 16, prekajenega mesa 12 do 20, gnjati 16 do 22, prekajenega jezika 18 do 28, prekajenih nog 5 do 8, prekajene glave 7 do 10 Din. — 1 kozliček 75 do 80 Din. — 1 kg krakovskih klobas 18 do 28, debrecinskih 10 do 14, brunšviških 11 do 16, pariških 12 do 22, posebnih in safalad 15 do 20, hrenovk 18 do 20, kranjskih 20 do 24, prekajenih kranjskih 3.50 do 4.50 (komad), mesenega sira 18 do 22, tlačenk 18 do 20, salame 50 do 60 Din. — 1 kg konjskega mesa I. 4, II. 2 Din. — 1 konjska koža 60, 1 kg goveje kože 4 do 5, telečje kože 6, svinjske kože 2, gornjega usnja 50 do 70, podplav 35 do 50 Din. — 1 majhen piščanec 10 do 12, večji piščanec 25 do 30, kokoš 20 do 25, raca 15 do 25, gos 28 do 38, majhen domač zajec 5 do 10, večji domač zajec 20 do 25 Din. — 1 kg morskih rib 12 do 28 Din. — 1 liter mleka 2 do 3, smetane 10 do 12, surovega masla 20 do 26, čajnega masla 27 do 32, ementalkega sira 60 do 80, polementalkega sira 26 do 35, trapistnega sira 12 do 25, grojskega sira 18 do 25, tilskega sira 20 do 26, parmezana 70 do 100, sirčka 6 do 7, 1 jajce 0.50 do 0.75 Din. — 1 liter novega vina 6 do 10, starega vina 12 do 24, črnega vina 9 do 14, piva 9, 1 stekl. piva 5 do 5.50, 1 sodček piva (25 l) 172.50, 1 liter žganja 20 do 25, rumca 36 do 56, sadjeveca 3 do 4, 1 stekl. pokalice 1.75 do 2 Din. — 1 kg belega kruha 4, 1 kg polčrnega kruha 3.50, črnega kruha 3, 1 liter drobtin 5, 1 žemlja 0.50 Din. — 1 kg črešenj 4 do 6, posušenih

HOTEL »METROPOL«

(Miklič), Ljubljana, vis-a-vis gl. kolodvora.
Telefon 27-37.

Izvrstna restavracija in kavarna. — Na razpolago velike, snažne sobe, zmerne cene, solidna postrežba.

Priporoča se F. MIKLIČ.

sliv 8 do 12, marelic 18 do 20, breskev 16 do 18, 1 limona 0.50 do 0.75, 1 kg dateljov 40, mandljev 44, orehov 4.50, luščenih orehov 16, rozin 17 do 24, maka 12 Din. — 1 kg kave I. 40 do 80, II. 38 do 68, pražene I. 44 do 94, II. 44 do 56, čaja 60 do 250, soli 2.75, popra celega 40 do 46, popra mletega 38 do 48, cimeta 54 do 60, paprike 20 do 40, testenin 6.50 do 18, marmelade 16 do 32, pekmez 9 do 10, medu 14 do 20, sladkorja v prahu 14.50 do 15, sladkorja v kristalu 13 do 13.50, sladkorja v kockah 14.50 do 15, kvasa 34 do 44, škroba pšen. 12 do 16, škroba riževega 18 do 22, riža 3.50 do 12, 1 liter kisove kisline 45 do 50, kisa navadnega 2 do 3.50, 1 liter kisa vinskega 4 do 7, olja olivnega 12 do 20, olja bučnega 13 do 14, špirita denaturiranega 7 do 8, 1 kg mila 9 do 15, sode 1.75 do 2, ječmenove kave 8 do 14, cikorijske 16 do 17 Din. — 1 kg pšenice 1.50 do 2, rži 1.75 do 2.50, ječmena 1.50 do 2, ovsra 1.50 do 2.50, koruze 1.45 do 2, prosa 1.35 do 2.50, ajde 1.40 do 2.50, fižola 2 do 4.50, graha 12 do 13, leče 10 do 12 Din. — 1 kg pšenične moke 00 2.65 do 3.25, št. 0 2.65 do 3.25, št. 1 2.65, št. 2 2.55 do 3, št. 4 2.45 do 2.75, št. 5 2.35 do 2.75, št. 6 2.25 do 2.50, št. 7 1.75 do 2.25, ržene moke I. 3.20 do 3.60, II. 3 do 3.30, prosene kaše 3.40 do 4, ječmenčka 3.40 do 12, otrobov 1 do 1.75, koruzne moke 1.50 do 1.75, koruznega zdroba 2.20 do 3.50, pšeničnega zdroba 2.85 do 4, ajdove moke št. 1 4 do 5.50, št. 2 3.50 do 5, kaše 5 Din. — 1 q sena 55 do 60 Din. — 1 kub. m trdih drv 90 do 100, mehkih 70 do 80, premoga trboveljskega 40 do 42, velenjskega 22 do 24, 1 kg oglja 2, koksa 0.75 do 1, 1 liter petroleja 7, 1 kg karbida 6 do 7, 1 kg sveč 14 do 36, 1 l bencina 7 do 8 Din. 1 glavna salata 0.50 do 1, endivija 0.50 do 1, kupček radiča 1, 1 glava zgodnjega zelja 1 do 3, ovrova 0.50 do 2, 1 karfiola 0.50 do 3, 1 kupček špinata 1, 1 kg paradiznikov 8 do 10, 1 kom. zelene paprike 0.50, 1 kumarca 1 do 5, 1 jedilna buča 2 do 3, kupček graha v stročju 1, 1 liter luščenega graha 3 do 4, fižola v stročju 1, 1 šopek peteršilja 0.25, zelene 1.50 do 2, zelenjave za juho 0.50, 1 kg čebule 5, česna 8 do 10, 1 kom. pora 0.25 do 0.50, 1 kup vrtnega korenja 1, rdeče pese 1, kolerabe 0.25 do 0.50, 1 kg zgodnjega krompirja 1.50 do 2, hrena 6 do 8, kislega zelja 3 do 4 Din.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek → Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča specerijsko blago, več vrst žganja, moko ter deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom

Telefon št. 2666 Ceniki na razpolago!

KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

REG. Z. Z O. Z.

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:
SALDA-KONTE, ŠTRACE, JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE, ODJEMALNE
KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

Higienske instalacije
kleparstvo, krovstvo, strelovodni

Jakob Fligl dediči
Ljubljana

Rimska cesta št. 2
Gregorčičeva ulica št. 5
Telefon 33-33

Izdelujemo raznovrstne predmete iz vseh kovin (baker, med, aluminij itd.) po meri ali risbi. Dalje raznovrstno bakreno in aluminijasto kuhinjsko posodo za zavode, hotele itd. - Prevzamemo vsakovrstna popravila!

Špecialne aparate za prodajo kave, in prevzamemo tudi razne množinske galanterijske predmete in izvršitev.

CENE NIZKE!
POSTREŽBA TOČNA!

JOS. OTOREPEC
d. z o. z. V LJUBLJANI ZA GRADOM ŠT. 9 (OB KONCU STRELIŠKE ULICE)

J. HLEBŠ, LJUBLJANA
DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Trgovci, čitajte Trgovski list!